

MAGISTRÁT MĚSTA OLOMOUCE

ODBOR PAMÁTKOVÉ PÉČE

Hynaisova 34/10, 779 00 Olomouc

Spisový znak – 411.1, skartační znak/skart. lhůta – A/10

Č. j. SMOL/241156/2019/OPP/KO

V Olomouci 12.9.2019

Spisová značka: S-SMOL/187483/2019/OPP

Uvádějte vždy v korespondenci

Oprávněná úřední osoba pro vyřízení : Ing. Petr Koluch, Ph.D., dveře č. 1.22

Telefon : 588 488 133

E-mail : petr.koluch@olomouc.eu

Oprávněná úřední osoba pro podepisování : Mgr. Vlasta Kauerová

Závazné stanovisko

Dne 16.7.2019 obdržel Magistrát města Olomouce, odbor památkové péče žádost o vydání rozhodnutí, podle ustanovení § 14 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní památkové péči“), ve věci instalace protisněhových zábran na střešním plášti východní valby severního křídla nad ulicí Hanáckého pluku, na střešním plášti všech střech nad parkánem, na střešním plášti střechy nad hlavním vchodem do muzea z Náměstí Republiky a na střešním plášti západní části západního křídla nade dvorem muzea, objektu č. p. 823, Náměstí Republiky č. o. 5 a č. o. 6, st. parcela č. 142 a č. 143, k. ú. Olomouc-město, obec Olomouc, zapsané nemovité kulturní památky rejstříkové číslo 13721/8-3718 Ústředního seznamu kulturních památek České republiky.

Vlastníkem předmětného objektu je Olomoucký kraj, Jeremenkova 1191/40a, 77900 Olomouc - Hodolany, IČ 60609460; žádost o vydání rozhodnutí podal Ing. Miroslav Kubín, vedoucí odboru investic (dále jen „žadatel“).

Magistrát města Olomouce, odbor památkové péče vydává, podle ustanovení § 14 odst. 3 zákona o státní památkové péči, jako příslušný orgán státní správy na úseku státní památkové péče, podle ustanovení § 149 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), toto

závazné stanovisko:

Instalace protisněhových zábran na střešním plášti východní valby severního křídla nad ulicí Hanáckého pluku, na střešním plášti všech střech nad parkánem, na střešním plášti střechy nad hlavním vchodem do muzea z Náměstí Republiky a na střešním plášti západní části západního křídla nade dvorem muzea, objektu č. p. 823, Náměstí Republiky č. o. 5 a č. o. 6, st. parcela č. 142 a č. 143, k. ú. Olomouc-město, obec Olomouc, zapsané nemovité kulturní památky rejstříkové číslo 13721/8-3718 Ústředního seznamu kulturních památek České republiky, jenž se nachází na území Městské památkové rezervace Olomouc (dále jen „MPR“), prohlášené dne 21.12.1987 výnosem Ministerstva kultury ČSR, č.j. 16.417/87-VI/1, podle předložené žádosti a dokumentace: „Vyjádření - sněhové zábrany, VMO Obnova krovů a fasády“, kterou v květnu 2019 vypracoval Ing. David Fajfr, OK Pyrus, s.r.o., Husovická 4, 614 00 Brno,

je z hlediska zájmů státní památkové péče přípustná.

Odůvodnění

Objekt č. p. 523 na Náměstí Republiky č. o. 5 a č. o. 6 na st. parcele č. 142 a č. 143 v k. ú. Olomouc-město, obec Olomouc je zapsaná nemovitá kulturní památka rejstříkové číslo 13721/8-3718 Ústředního seznamu kulturních památek České republiky, jenž se nachází na území MPR, a která byla prohlášena výnosem Ministerstva kultury ČSR dne 21.12.1987 pod č.j. 16.417/87-VI/1; je evidována pod identifikačním číslem 1987701 a rejstříkovým číslem 1031. Na tomto území jsou uplatňovány památkové zájmy.

Jedná se o areál bývalého kláštera klarisek s kostelem sv. Kláry, který sestává z objektu bývalého klášterního chrámu situovaného směrem do náměstí Republiky a navazujících čtyř dvoupatrových křídel, která v sobě uzavírají obdélné nádvoří. Na západní straně areálu se při vnějším nádvoří nachází nižší patrová budova s valbovou střechou. Vjezd na vnější nádvoří je vymezen ohradní zídou s průjezdní branou a průchozí brankou. Objekty bývalého kláštera klarisek s kostelem sv. Kláry jsou z větší části pozdně barokní novostavbou vybudovanou v severozápadní části olomouckého Předhradí v místech původního klariského kláštera, jehož počátky jsou kladeny do poloviny 13. století. Novostavba byla zahájena v souvislosti s úpravami městské fortifikace za abatýše Agnes Schreyerové v roce 1754, a to výstavbou severního křídla s refektářem (dokončeno 1759). V pamětní listině je jmenován jako stavitel olomoucký zednický mistr Matyáš Kniebandl. Za stejného stavebníka i stavitele byla kolem roku 1770 dokončována obě boční křídla, která spojila severní křídlo s doposud stojícím starším kostelem sv. Kláry. Novostavba kostela byla zahájena až za nástupkyně abatýše Schreyerové, a to za abatýše Norberty Munierové. Změnil se i stavitel klášterních objektů, jímž byl další z olomouckých zednických mistrů Václav Beda. Hrubá stavba kostela, která do své hmoty zahrnuje i zdivo staršího klášterního chrámu, byla dokončena v roce 1774. V té době se však klášter dostal do značných finančních potíží a byla na něj uvalena nucená správa, s níž souvisel zákaz další stavební činnosti. Roku 1777 bylo navrženo klášter zrušit, v roce 1779 došlo k zahájení exekučního prodeje majetku kláštera a v roce 1782 byl nakonec klášter zrušen v rámci první vlny josefínských reforem. Další stavební úpravy areálu byly prováděny na počátku 19. století v souvislosti s využíváním objektů vojenskou správou a knihovnou vysokoškolského lycea, později v souvislosti se zřízením nově vzniklé Knihovny ulice a zejména v první polovině padesátých let 20. století v souvislosti s celkovou adaptací areálu pro muzeální účely.

Areál bývalého kláštera klarisek s kostelem je i přes novodobější užitkové zásahy velmi významnou stavební památkou s dochovanými hodnotnými historickými stavebními, řemeslnými a uměleckořemeslnými konstrukcemi. Z pohledu uměleckohistorického se jedná o jeden z nejvýznamnějších a zároveň i stylově nejcharakterističtějších stavebních souborů vybudovaných v Olomouci ve druhé polovině 18. století. Jde o nedílnou součást městské památkové rezervace situovanou v pohledově velmi exponované poloze jednoho z důležitých historických náměstí.

K předmetné žádosti, podané dne 16.7.2019, shromáždil Magistrát města Olomouce, odbor památkové péče (dále též „správní orgán“) následující podklady:

1. dokumentaci: „Vyjádření - sněhové zábrany, VMO Obnova krovů a fasády“, kterou v květnu 2019 vypracoval Ing. David Fajfr, OK Pyrus, s.r.o., Husovická 4, 614 00 Brno,
2. písemné vyjádření Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Olomouci č.j. NPÚ-391/57347/2019 ze dne 22.7.2019 (dále jen „NPÚ“), které vypracoval odborný pracovník Mgr. Ondřej Belšík,
3. stanovisko žadatele k písemnému vyjádření NPÚ ze dne 15.8.2019.

Popis navržených prací:

Obsahem předložené žádosti a dokumentace je návrh na osazení sněhových zachytávačů na vymezených částech střech areálu bývalého kláštera klarisek, dnes Vlastivědného muzea v Olomouci. Sněhové zachytávače v podobě typových kovových háků mají být instalovány na střešní rovině východní valby severního křídla nad ulicí Hanáckého pluku, na střešních rovinách nad tzv. parkánem, na polovalbě a jižní střešní rovině objektu hlavního vstupu do muzea z náměstí Republiky a dále na západní střešní rovině západního křídla. Sněhové zábrany budou umístěny v počtu a pozicích podle příslušné ČSN. Celkem má být na střechách umístěno 2168 ks sněhových zachytávačů. Při okapním okraji střešních rovin budou osazeny sněhové zábrany ve formě mříží. Na ostatních střešních rovinách zůstane zachován počet a podoba rozmístění sněhových zábran podle stávajícího řešení. Instalace sněhových zábran se navrhuje z důvodu zajištění bezpečnosti a ochrany osob a majetku v zimním období v okolí areálu muzea před zasažením padajícím sněhem a ledem.

Ve smyslu ust. § 14 odst. 6 zákona o státní památkové péči bylo ve věci vydáno písemné vyjádření NPÚ, č.j. NPÚ-391/57347/2019, kde je v závěru uvedeno, cituje se: „*Zamýšlené práce nepoškodí kulturně-historické hodnoty areálu bývalého kláštera klarisek za této podmínky: Sněhové zachytávače v navrženém množství ve vícero řadách osazených po celé střešní rovině nebudou realizovány na východní střešní rovině východního křídla areálu.*“

Písemné vyjádření NPÚ bylo, podle ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu, zasláno datovou schránkou k vyjádření žadateli spolu s dopisem Magistrátu města Olomouce, odboru památkové péče ze dne 29.7.2019 se sdělením, že eventuelní stanovisko k předmětné věci je možno podat do 12.8.2019. Řádné doručení výzvy k zaujetí stanoviska bylo vykázáno dne 13.8.2019.

Dne 15.8.2019 obdržel správní orgán stanovisko žadatele k navržené podmínce uvedené v písemném vyjádření NPÚ. Ve stanovisku žadatel uvedl následující, cituje se:

„Ke stanovisku NPÚ ÚOP Olomouc sdělujeme, že k požadavku vyjádřenému v jejich stanovisku č.j. NPÚ-391/57347/2019 ze dne 22.07.2019 na nerealizaci osazení sněhových zachytávačů na východní střešní rovině východního křídla máme následující námitku.

Námitka k nerealizaci osazení sněhových zachytávačů na východní střešní rovině východního křídla areálu

Na základě opětovné konzultace s provozovatelem objektu ve věci využívání přilehlých venkovních prostor kolem objektu trváme na požadavku osazení protisněhových zábran i na střešním pláště východní straně východního křídla objektu. Důvodem je skutečnost, že při užívání přednáškového sálu Václava III. Přítomná veřejnost vstupuje v průběhu celého roku do prostoru parkánu, který se nachází pod uvedenou částí střešního pláště.

Navrhujeme i na této části střešního pláště osadit protisněhové zábrany dle ČSN, jak je navrženo v návrhu projekční kanceláře OK PYRUS, která je přílohou naší původní žádosti o závazné stanovisko orgánu státní památkové péče na instalaci protisněhových zábran ze dne 15.07.2019.“

Magistrát města Olomouce, odbor památkové péče se při posuzování žádosti a předložené projektové dokumentace, zabýval celým písemným vyjádřením NPÚ, námitkami žadatele proti navržené podmínce, přičemž správní orgán státní památkové péče dovodil následující:

Posazení předmětných střešních rovin množstvím sněhových zachytávačů namísto tradičního provedení sněhových zábran při okapním okraji střech se v minulosti na dané stavební památce, ale ani na ostatních stavbách na území MPR, nevyskytovalo. Jedná se tedy pro danou památku a prostředí o nevěrohodnou úpravu, ovlivňující její autentický vzhled. Podle názoru správního orgánu se bude jednat o úpravy, jimiž bude nějakým způsobem částečně narušena věrohodnost vzhledu a konstrukční řešení vnějšího pláště památky, ale rovněž střešní krajina MPR.

Na druhou stranu je třeba přihlédnout k riziku poškození cizího majetku nebo zranění osob z důvodu sesutí většího množství sněhu nebo ledu, a také k předchozí rozhodovací praxi správního orgánu ve srovnatelných případech, neboť podle § 2 odst. 4 správního řádu správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.

Tento nedůvodný rozdíl by vznikl v případě, že by nyní posuzovaná žádost na osazení protisněhových zábran byla správním orgánem posouzena odlišně od jeho předchozích závazných stanovisek, které se týkaly také osazení protisněhových zábran na kulturních památkách.

Zásada legitimního očekávání zakotvená v § 2 odst. 4 správního řádu vychází z předpokladu, že rozhodl-li správní orgán určitou věc za určitých podmínek určitým způsobem, měl by všechny další podobné případy rozhodnout obdobným způsobem. Jedná se o jednu ze základních zásad vztahující se na všechny formy správní činnosti orgánů veřejné správy. Odchýlit se od určité správní praxe, jež se případně vytvořila, totiž správní orgán může, avšak zásadně pouze pro futuro. S odkazem na zásadu legitimního očekávání žadatele správní orgán připustil předložený záměr.

V souladu s ustanovením § 14 odst. 6 zákona o státní památkové péči je příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností povinen si vyžádat do řízení písemné vyjádření NPÚ. Toto vyjádření představuje obligatorní podklad pro rozhodnutí podle ustanovení § 14 zákona o státní památkové péči, bez kterého nelze dané správní rozhodnutí vydat, vyjma tehdy, kdy je správnímu orgánu stanovena povinnost vyžádat si písemné vyjádření a vyčkat na jeho doručení ve stanovené lhůtě podle ustanovení § 14 odst. 6 zákona o státní památkové péči, pokud ve stanovené lhůtě správní orgán písemné vyjádření neobdrží, lze závazné stanovisko vydat i bez tohoto podkladu.

Písemné vyjádření NPÚ je jako podklad pro rozhodnutí důkazem ve smyslu ustanovení § 51 odst. 1 správního řádu. Správní orgán podle ustanovení § 50 odst. 4 správního řádu je povinen hodnotit důkazy podle své úvahy, a to každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti. Není tak povinností správního orgánu respektovat závěry písemného vyjádření NPÚ, neboť správní řízení je ovládáno zásadou volného hodnocení důkazů - správní orgán hodnotí vyjádření NPÚ podle své úvahy jako kterýkoliv jiný podklad pro rozhodnutí. Je nutné zdůraznit, že zákon o státní památkové péči ani jiný právní předpis nestanoví, že písemné vyjádření NPÚ je pro správní orgán závazné. Žádný právní předpis neukládá správnímu orgánu, aby rozhodoval vždy v souladu pouze s jedním z důkazů, a to zvláště v případech, kdy z ostatních či jiných důkazů vyplývá opak. Síla důkazu pak spočívá na jeho vypovídací hodnotě, především na schopnosti jasně a nesporně popsat důvody svých závěrů. Opatřené důkazy musí správní orgán vždy hodnotit s přihlédnutím k ostatním podkladům, v jejich vzájemných vztazích, podmiňujících se souvislostech, což také v předmětném řízení řádně provedl.

Jedná se o složitou problematiku, proběhlo jednání za účasti zástupce vlastníka a správního orgánu, při kterém se správní orgán přiklonil k názoru žadatele. Poškození kulturních hodnot nebude zásadní.

Magistrát města Olomouce, odbor památkové péče jako příslušný orgán státní správy na úseku památkové péče zvážil veškeré skutečnosti, jednotlivě i ve vzájemných souvislostech a dospěl k závěru, který je uveden ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení

Proti tomuto závaznému stanovisku není samostatné odvolání přípustné. Lze se odvolat proti navazujícímu správnímu rozhodnutí, které bude na základě tohoto závazného stanoviska vydáno, a to do 15 dnů ode dne doručení tohoto navazujícího rozhodnutí, a to ke Krajskému úřadu Olomouckého kraje, odboru sportu, kultury a památkové péče, oddělení památkové péče, Jeremenkova 40a, Olomouc, 779 11 Olomouc, prostřednictvím správního orgánu, který toto navazující rozhodnutí vydá. Toto odvolání je možné podle § 4 odst. 9 stavebního zákona pouze ve lhůtě jednoho roku ode dne vydání závazného stanoviska.

Mgr. Vlasta Kauerová
vedoucí odboru památkové péče

Rozdělovník:

- Olomoucký kraj, odbor investic, Jeremenkova 1191/40a, 779 11 Olomouc - Hodolany (DS)
- spis

Na vědomí:

- Magistrát města Olomouce, odbor stavební, odd. pozem. staveb, Hynaisova 34/10, 779 00 Olomouc (interně elektronicky)
- Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Olomouci, Horní náměstí 410/25, 779 11 Olomouc (DS)